

د بريالي مدیریت راز

لیکوال: تېرېسي براين

د ليکوال پېژندنه:

تېرېسي براين د مدیریت په غولي کې د نړۍ پېژندل شوي څېره ده. هغه هر کال له سل زره څخه زیاتو وگړو ته د وگړيز او مسلکي عمل د څرنگوالي ښوونه کوي. تېرېسي انسانانو ته ښوونه کوي چې څنګه کولای شي په ژوند او کار کې د تعادل له رامنځ ته کولو سر بېره په ورته وخت کې خپل پرمختګ دوه یا درې برابره کړي. دا لیکنه د بريالي مدیر راز په ښوونې سره هغه تر ټولو غوره آندونه او تگلارې چې تر اوسه پورې په دې برخه کې کشف شوي دي وړاندې کوي.

بريالي مدیریت يعني د معمولي وگړو په کارولو سره موخو ته لاسرسی. بريالي مدیر باید دا ځواک ولري چې وکولای شي هغه حوزه چې ډله په کې تر ټولو غوره وي، وټاکي. ټول کارونه په کسيزه توګه نه بلکې په ډله یيزه توګه ترسره کېږي، د يوه مدیر د کار پایله د هغه د ټيم پایله ده. د کارونو د ترسره کولو لپاره په ځان کې عمل او اضطرابي انګېرنې ته پیاوړتیا ورکړئ. د بريالیتوب لپاره د عمل چټکوالی اړین دی. هغه تر لاسه کړئ، پراختیا ورکړئ او په کار یې واچوئ. د دې لپاره چې په خپله حوزه کې یو بريالی مدیر شئ، هر وخت خپل کار ته ژر حاضر شئ، بشپړ او غښتلی کار وکړئ او تر ناوخته پورې کار وکړئ.

تل له ځانه وپوښئ: «کوم کار دی چې یوازې زه یې ترسره کولای شم او که هغه په ښه توګه ترسره کړم یو بنسټيز بدلون به رامنځ ته شي.

ځانګړي کړئ چې په کومو برخو کې غښتلي یاستئ او په داسې زمينو متمرکز شئ چې کولای شئ په هغې کې بنسټيز رول لوبولای شئ.

کارونه آسانه کړئ، تل د داسې لارو په هڅه کې شئ چې کار مو چټک، غوره او تر ټولو په اسانه توګه ترسره کړئ. ټال ورکول او ځنډول د کم ارزښته کارونو لپاره وکاروئ او ترسره کول یې تر ناتهکلي وخته پورې وځنډوئ.

د کار کومه مرحله ده چې تاسو محدودوي او بنسټيزو موخو ته د لاسرسي لپاره مو ګرځندئ کوي؟ «هر شي ته کولای شو بدلون ورکړو. وګړي باید د وړ بېلګې په وړاندې کولو سره رهبري کړو.»

له تمه نه لرونکو کارونو څخه مه ډارېږئ. کله چې مخ ته ځي، امنیت او ډاډ مو له هغه وخت څخه چې ثابت ولاړ وي ډېر دي.

روڼتیا او روښانتیا د بريالي مدیریت کيلي ده: خپلي موخي روښانه کړئ. د کومو کارونو د ترسره کولو قصد لرئ او تگلاره مو څه ده؟

اجرا کړونکي اوسئ! مدیریت يعني د کارونو څارل! که چېرې اجرا کړونکي نه شئ کېدای، نو له سر څخه مو د مدیریت فکر وباسئ.

خپل ټول ځواکونه متمرکز کړئ. وګورئ کوم ځانګړی کار په ښه توګه ترسره کوي او په هغې باندې ډېر کار وکړئ. د غټو بدلونونو په وخت کې انعطاف منل د مدیریت له اړینو ځانګړتیاوو څخه ده.

د سم تصمیم نیولو ځواک ستاسو د بريالیتوب لپاره له بل هر عامل څخه ډېر ټاکنکی دی. واقعیتونه په پام کې ونیسئ! نه یوازې څرګند واقعیتونه بلکې فرضي واقعیتونه او یا هغه څه چې تاسو یې د رامنځ ته کېدو په تمه یاستئ. خو پام مو وي چې په رښتیا سره واقعیت ولري.

د ناسمو فرضیو انګېرل د ټولو ماتو بنسټ دی. ستاسو د وړاندوینې فرضیې کومې دي؟ که سمې نه وي نو څه؟ په خپل غوره حس ډاډ ولرئ او خپلو داخلي غوښتنو ته غور کېږدئ.

که تل هغه کارونه وکړئ چې تر اوسه مو کړي دي تل به هماغه څیزونه تر لاسه کړئ چې تر اوسه مو تر لاسه کړي دي. د داسې څیز د لاسته راوړلو لپاره چې تر اوسه مو نه دي تر لاسه کړي باید په داسې کس بدل شئ چې تر اوسه نه وي.

آیا د هغو کسانو پر منځ کې چې تاسو ته کار کوي څوک شته چې په هکله یې هغه څه چې تاسو اوس فکر کوئ که مخکې پوهېدلای هېڅ کله به مو نه وای گومارلي؟

د «یخ غره څوکه» له فکري لارې څخه استفاده وکړئ. هر نامطلوب اتفاق د یوه جریان د رامنځ ته کېدو نښه په پام کې ونیسئ.

کار وځاری او بیا یې هم وځاری ترڅو ترسره شي او د پام وړ پایله تر لاسه شي. نړۍ لکه څنګه چې ده ویې منی او مه غواړی چې خامخا به ستاسو له غوښتنې سره سمه وي. په خپلو ځواکمنو ټکو متمرکز شی. د هغه حالت د بڼه کولو لپاره چې تاسو پکې یاستی کوم کار دی چې یوازې تاسو یې باید ترسره کړی؟

چې څنګه مو خپله موخه وټاکله خپل ټول ذهن تر هغه وخته چې هغې ته ورسېږی په موخه متمرکز کړی. مخکښ جرأت ولری. په مدیریت کې، مېرانه د پیاوړیتوب نښه ده. که غواړی چې انسانانو ته څه ور زده کړی په هغې اړه باید هغوی ته یوه بېلګه وی. بله هېڅ لار شتون نه لري. له پلمه کولو او د نورو له ملامتولو څخه ځان لرې وساتی. یو مدیر تل وايي: «که ستونزه وي، مسؤلیت یې زما په غاړه دی.»

هغه غولي چې کولای شی کلیدي پایلې په کې تر لاسه کړی وپېژني او خپل ځان دې ته وقف کړی چې په دې ټولو برخو کې د اجرا ډېر بڼه عمل ولری.

دویم ځل پیل مو په ذهن کې انځور کړی. داسې فکر وکړی چې خپل ځان او خپل کار هر کال له سره پیلوی. د خپلو فعالیتونو جوړښت ته په پرلپسې توګه وده ورکړی. تل له خپلو نوښتونو او پرېکړو څخه د ارزښتناکه فعالیتونو لپاره ګټه واخلي.

وګړي ستاسو تر ټولو ارزښتناکه پانګه ده. یوازې انسانان دي چې کولای شي کارونې او ارزښتونه یې په سم مدیریت سره زیات کړی. تاسې هم باید یو له هغو مدیرانو څخه وی چې کار کوونکي مو په خپلې خوښې سره او د پست او مقام له په پام کې نیولو پرته له هغوی رهبري وکړی.

د هر چا کار د هغوی د پېرودونکو د خوښولو په طریقه دی. ستاسو پېرودونکي کوم کسان دي او ستاسو د اجرا عمل څرنګه دی؟

تل کار کوونکو ته ووايست چې څومره بڼه دي او ترسره کوونکي کارونه یې څومره بڼه او مهم دي. تل چمتو اوسئ که څوک یو نوی او غوره اند وړاندیز کړي هغه د خپل مخکښي اند په ځای وټاکي. خپل ځان د ستونزو د سمندر په مقابل کې مسلح کړی تر څو هغه له منځه یوسي.

اصولاً په سوداګرۍ کې د مالي بریالیتوب کچه د یوه مدیر د بریالیتوب څرګندوونکي ده. د عایداتو د زیاتولو او لګښتونو د کمولو د لارو په لټه کې شی.

بريالی مدیر د خپل ځان لپاره لور نورمونه ټاکي. د اجرا په کمزوري او متوسط عمل خوښي مه ښيي. ۸۰/۲۰ بنسټ په خپلو ټولو کارونو کې په پام کې ونیسی. د هر چا له ۱۰۰ څخه ۸۰ سلنه لاسته راوړنې د هغوی د له

۱۰۰ څخه د ۲۰ سلني فعالیتونو پایله ده. ستاسو تر ټولو ارزښتمن فعالیتونه کوم دي؟ بڼه مدیران د خپلو پېرودونکو د خوښۍ لامل کېږي. آیا تاسو هم همداسې یاستی؟

څرنګوالی (کیفیت) یعنی هغه څه چې پېرودونکي یې غواړي. ستاسو پېرودونکي څرنګوالي څنګه تعریفوي؟ هر عادي وګړی په کار کې له حد اکثر ۵۰ سلني ځواک څخه استفاده کوي. ستاسو دنده د هغو نوري ۵۰ سلني په کار

اچول دي. قدرونه او تشویق د کار کوونکو د جوړولو لپاره تر ټولو ځواکمن وسایل ګڼل کېږي. بڼه رهبران غواړي دامن شي چې ټول کار کوونکي پوهېږي هره ورځ کوم کارونه ترسره کړي.

«آیا زه تاته ارزښت لرم؟» د دې پوښتنې ځواب په هره موقع کې چې رامنځ ته کېږي کار کوونکو ته ورکړی. په مستثنا کولو سره مدیریت وکړی. یوازې په هغو حالاتو کې له کار کوونکو څخه راپور و غواړی چې په کاري پلان کې یې له مخکې نیوکه رامنځ ته شوې وي.

د غوره مدیرانو یوه له ځانګړتیاوو څخه دا ده چې د خپلو کار کوونکو په اړه ډېر ملاحظه کوونکي وي او هغوی ته واقعاً ارزښت ورکوي.

د پرلپسې پرمختګ فلسفه په کار واچوی. هره ورځ د تېرې ورځې په نسبت لږ غوره شی. کله چې کار کوونکي غواړي له تاسو سره خبرې وکړي د خپل وخت یوه برخه هغوی ته ځانګړې کړی. دا د انګېرنې د رامنځ ته کولو لپاره یوه تر ټولو غوره لار ده.

د سازمان د راتلونکي لپاره یو روښانه لیدلوری ولری. هوډ لری تر پنځو کلونو پورې کوم ځای ته ورسېږی؟ هغه ارزښتونه چې تاسو یې په اړه معتقد یاستی کوم دي؟ په کومو څیزونو باندې ټینګار کوئ؟

ستاسو رسالت څه شی دی؟ ستاسو سازمان د څه لپاره رامنځ ته شوی دی؟ د «ګټلو امتیاز» ته په ځان کې وده ورکړی. ستاسو د عمل په اجرا کې وړوکی توپيرونه کولای شي په پایله کې د لویو توپيرونو لامل شي.

ځان د خپل شخصیت پرلپسې ودې ته وقف کړی. تاسو د خپل ځان تر ټولو ستره پانګه یاستی. ستاسو د اندونو څرنګوالی ستاسو له هغو اندونو سره چې جوړوی یې نېغ نسبت لري.

په پلان جوړونه کې ماته یعنې د ماتي لپاره پلان جوړونه. ستاسو موخې کومې دي؟
غوره مدیران هغه کسان دي چې د کار ټولو جزیاتو ته یې پام وي. هېڅ شی د چانس لاس ته مه سپاری.
غوره مدیران تل د خپلو تېروتنو منلو او د زیان له منځه وړلو ته چمتو دي. باید چمتو اوسئ او اعتراف وکړئ چې خپل اند مو بدل کړی. کله چې پوهېږئ لومړۍ پرېکړه مو کمزورې وه نور په هغه باندې ټینګار مه کوئ.
ور کار په وړ وخت کې وړ وګرځي ته وسپاری او تل چمتو اوسئ هر یو چې اړین وي بدل یې کړئ.
تل له ځان څخه وپوښتئ: «که خپل کار مې نن له هغو مالوماتو سره چې اوس یې لرم پیل کړی وای آیا په کار کې به کومه داسې برخه وای چې غوره مې ګڼلې وای چې نه مې وای ترسره کړې؟»
داسې پلان جوړ کړئ چې ډېرې لاسته راوړنې، له هغه ځواک څخه چې لګوئ یې ترلاسه کړئ. په خپلو ځواکمنو ټکو متمرکز شئ.
کارکوونکي په څیرکې او پاملرنې سره وټاکئ. د یوه مدیر په سلو کې ۹۵ سلنه بریالیتوب د هغه په سمه ټاکنه پورې تړلی دی.

د یوه وګړي د ایستلو لپاره تر ټولو وړ وخت معمولاً هماغه لومړی ځل دی چې تاسو یې په اړه فکر کوئ.
تل له ځانه وپوښتئ: «تر ټولو غوره استفاده چې همدا اوس کولای شم له وخت څخه یې وکړم کومه ده؟»
پیاوړي مدیران انګېري چې رسالت لري او په خپل ځان او هغه کار چې ترسره کوي یې ایمان لري.
تل نورو ته د دې ټکي په یادولو سره چې څومره ښه کار کوي او څومره مو قبول دي هغوی ته د عمل ځواک ورکړئ.

په کړنو نه، بلکې په لاسته راوړنو متمرکز شئ
تاسو ته ولې پیسې درکوي یا د کوم کار د ترسره کولو لپاره یې ګمارلي یاستئ؟
کوم مهارت او وړتیا ده چې که هغه په لوړه سطحه په ځان کې وروزی په کار مو تر ټولو ډېره اغېزه اچوي.
د یوه مدیر اصلي دندې نوبت او مارکېټ موندنه دي. په دغه هر یوه باندې څومره وخت لګوئ؟
تل خپل ځواکونه په یو دوو مواردو کې متمرکز کړئ چې سمه او حسابي ثمره لري.
معلومات د وګړو په واک کې ورکړئ. ټول غواړي پوه شي چې حالت په رښتیني توګه څنګه مخ ته ځي.
زه شپږ رښتیني خدمت کوونکي لرم، په هر څه چې پوهېږم له دوی څخه مې زده کړي دي. نومونه یې کوم څیزونه، څه وخت، کوم ځای، څوک، ولې او څنګه دي.
یو مدیر داسې په لاره ځي ګڼي چې ټول ده ته ګوري. آن کله چې د هېچا پام هم هغه ته نه وي یا یوازې وي.
یو مدیر شخصاً د سازمان د اجرا د عمل او د هغه د پایلو په اړه تر ټولو ډېر مسؤلیت مني.
مدیران د حل د لارو په هکله فکر کوي او د هغه په اړه خبرې کوي اما نور د ستونزو په اړه فکر کوي او د هغو په اړه خبرې کوي.

تل راتلونکي په تېر غوره وګڼئ. همدا اوس غواړو څه وکړو؟
د کاغذ پر مخ فکر وکړئ. ټول پیاوړي مدیران قلم په لاس فکر کوي.
ځنډونه هغه وخت ځان څرګندوي چې سترګې له موخو نه پورته کړو.
څنګه مو چې خپلې موخې درته روښانه شوي یوازې په دې فکر وکړئ چې څنګه کولای شئ هغوی ته ورسېږئ.
د یوې ډلې د وګړو د ټاکلو لپاره غوره اصل دا دی: چې د وتلو په وخت کې چټک او د ګمارنې په وخت کې په صبر او زغم سره عمل وکړئ.
د کارکوونکو په ټاکنه کې چټکه پرېکړه معمولاً له استثنا پرته ناسمه پرېکړه ده. بیرته مه کوئ.
د وګړو د ټاکلو لپاره د هغوی خپلې غوښتنې غوره معیار دي. یوازې هغه کسان وګومارئ چې واقعاً د خپل نظر وړ دندې غوښتونکي دي.
د کارکوونکو ټاکنه په خپل واک او خوښه وکړئ. یوازې هغه کسان وټاکئ چې خوښېږي مو، له هغوی سره له کار کولو څخه خوند اخلي او خوښېږي مو چې په څنګ کې مو وي.
د یوې دندې له داوطلبانو سره له مرکې مخکې د وګړي په اړه خپل اند په روښانه توګه ولیکئ.
د کارکوونکو شخصیت او د هغوی د چلند لاره هم د هغوی د وړتیاوو او مهارتونو په اندازه ارزښت لري. هوښیارانه ټاکنه وکړئ.

د وګړو د راتلونکي د عمل څرګندونې د هغوی د تېر وخت عمل دی. د لیکونو پېژندنه په څیرکې سره وڅېړئ.
تشویق د وګړو د جوړونې او روزنې لپاره یوه ځواکمنه وسیله ده. کله مو چې کارکوونکي کار په سمه توګه ترسره کوي بې پروا یې کړئ.
«د کار د ثمرې یا پایلې اغېزه د لوبغاړو لپاره د سهارنې د اغېزې په شان ده.»
د دې لپاره چې کارکوونکي پوه شي چې عمل یې څنګه دی او په سم مسیر کې پاتې شي اړینه ده چې په پرلپسې توګه د خپل کار پایلې وویني.

د پاڼو شمېره: له ۳ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبلي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
د لیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولئ

د کار په نړۍ کې د انګېزې لومړی نمبر دینمن دا دی چې وګړي پوه نه شي له کار څخه څه انتظار لري. هر یوه کارکوونکي ته روښانه موخې او نورمونه وضع کړی. یوازې هغه کارونه ترسره کېږي چې اندازه یي واخیستل شي.

د هغه کار د ترسره کولو لپاره چې نورو ته یې سپاري د هرې مرحلې لپاره یې مهلت وټاکي. سپارنه د پربښودلو په مانا نه ده. کله چې کار سپاری، دقیقاً یې څارنه وکړی ترڅو ډاډ ترلاسه کړی چې کار ستاسو له غوښتنې سره سم په مخ روان دی که نه.

یو کاري او پیاوړی مدیر دې ټکي ته پام لري چې مخکې له دې چې کارکوونکي په هغه پورې تړلي وي دی په هغوی پورې تړلی دی. تریخ چلند مه کوی.

که غواړئ چې کوم کار تکرار شي، هغه ځواکمن کړی. هغه کار چې تشویق شي بیا هم ترسره کېږي. نوي کارکوونکي باید په ځواک سره خپل کار پیل کړي. له هماغه لومړۍ ورځې څخه هغوی ته مسؤلیت وسپاری. ټول کار کوونکي باید په کار کې ګډون وکړي او بوخت وي. په منظمه توګه غونډې جوړې کړی او د کار په اړه له هغوی سره سلا وکړی.

«که له نورو سره د سیالی لپاره امتیاز نه لری، له سیالی څخه ډډه وکړی.»

رهبري یعنی د پیروانو د تر لاسه کولو ځواک.

آیا کارکوونکي په خوښۍ ستاسې پیروي کوي.

طلابي قانون د مدیریت په ټولو زمینو کې وکاروی. خوښېږي مو چې رئیس مو څنګه سړی وي؟ په سمه توګه هماغه شان مدیریت وکړی.

کارکوونکي کولای شي ښه د اجرا عمل ولري په دې شرط چې ښه مدیر ولري او انګېزې یې په ښه توګه تشویق شي. د خپل عمر تر پایه یو زده کوونکی پاتې شی او هره ورځ یو نوی مطلب زده کړی.

په بشپړه توګه خپلې جسمي روغتیا ته پاملرنه وکړی. چټکتیا او د انرژي لرل د یوه مدیر د بریالیتوب لپاره اړین دي. د ورځې لومړۍ ساعت د ورځې بنسټ او ستنه ده.

په نننۍ نړۍ کې وخت او پوهه دوی بنسټيزي ارزښتناکه منبع دي. هره ورځ له هغوی څخه د سمې استفادې لپاره تازه لارې پیدا کړی.

د مدیر کلیدي مسؤلیت د راتلونکي په اړه فکر دی. بل هېڅ څوک ستاسې په ځای نه شي کولای ستاسې کار ترسره کړي.

هوښیاري د پنځونې او نوښت تر ټولو ارزښتناکه عامل دی.

د بریالیتوب لپاره د لازم شرط کمه اندازه دا ده چې د خپلې کاري حوزې په اړه تل نوي مطالب زده کړی.

هره ورځ د خپل وخت لږ تر لږه یو ساعت د خپلې کاري زمينې په اړه مطالعې ته ځانګړی کړی. دا کار ستاسو د سیالو په منځ کې ستاسو د غوره والي موجب کېږي.

کړکېچ د نه منلو وړ نه دی. مهمه دا ده چې له هغه سره ستاسو غبرګون څنګه وي.

«شرایط انسان نه جوړوي بلکه یوازې واقعي شخصیت یې هغه ته ورپېژني.»

د کړکېچ وړاندوېینه تل تمرین کړی. تل فکر وکړی چې کېدای شي کومې تېروتنې ترسره شي نو خپل ځان له هغوی سره د مخامخ کېدو لپاره چمتو کړی.

فکر وکړی! هېڅ ستونزه نشته چې هغه د فکر په ځواک سره حل نه شي.

په مدیریت کې د «دریو میمانو» (م) اصل دا دي: «مینه»، «ملاحظه» او «متانت» یعنې استقامت. له ټولو سره په ادب کې اوسئ.

درناوی د یوه تکرره مدیر اصلي نښه ده. د هغه درناوي کچه چې کارکوونکي یې مدیر ته لري د هغه د قابلیت د کچې نښه ده.

د هر چا د قول ارزښت د هغه ارزښت په کچې پورې تړلی چې پخپله خپلې خبرې ته ارزښت ورکوي.

غوره مدیران په فکر کولو او خبرو ویلو کې لوړ معیارونه لري. باید تر ټولو غوره و اوسي.

کله د خپلې تمې کچه له خپله ځانه ډېره کړی. نن څنګه کولای شی غوره او خپلو پېرودونکو ته ډېر خدمت وکړی.

د اړینو مهارتونو په منځ کې هغه مهارت چې په هغه کې له پاتې مهارتونو څخه کمزوري یاستی د کار په ترسره کولو کې ستاسو د ځواکمنتیا د کچې ټاکونکي دي.

کوم عامل ستاسو سرعت ستاسو موخو ته د رسېدو په لاره کې پخ کړی دی؟ څنګه کولای شی دا محدودیت له منځه یوسی یا یې هم اغېزه کمه کړی.

ستاسو راتلونکي کار څه دی؟ د دې لپاره چې په دې کار کې د اجرا ښه عمل ولری کومو پوهو او مهارتونو ته اړتیا لری؟

کمپیوټر زده کړی او خپل ډېر کارونه په کمپیوټر وکړی. د خپلو وړتیاوو د لوړولو لپاره له ټکنالوجی څخه استفاده وکړی.

«د راتلونکي د وړاندوینې لپاره غوره لار دا ده چې خپله یې جوړه کړو.» هغه کسان چې راتلونکي ته فکر نه کوي نه شي کولای راتلونکي ولري. هغه څه چې تاسو یې اوسني موقعیت ته رسولي یاستی د ساتلو لپاره بسیا نه کوي. د دې لپاره چې ډېر عاید ولری باید ډېر څه زده کړی.

تاسو کولای شئ د هرې موخې د رسېدو لپاره چې تاسو یې ځانگړې ترسره کوئ هر څه چې اړین دي زده کړی. په عمل کې هېڅ موخه شتون نه لري چې هغې ته رسېدل ممکن نه وي په دې شرط چې په ټول ځان سره هغه ته د رسېدو غوښتونکي و اوسئ، په کافي اندازه د هغه لپاره وخت ځانگړی کړی او هغې ته د رسېدو لپاره په کافي اندازه هڅه وکړی.

وگړیز انضباط یعنې هغه کار ته د ځان هڅولو ځواک چې په ټاکلي وخت کې یې باید ترسره کړی، که څه هم د هغه کار ترسره کولو ته مایل وئ او که نه وئ.

د یوه مدیر ارزښتناکه ځانگړتیا جدیت او په موخو باندې د هغه تمرکز دی. واقعي مدیران خپل ټول تمرکز او پاملرنه په یوه شي باندې غونډوي: تر ټولو مهم کار او تر څو چې هغه کار ترسره نه شي، د بل کار په لوري نه ځي.

کارونه ساده کړی، گډ یې کړی او هغه چې اړین نه دي له منځه یې یوسی. تل په پرلپسې توگه د کارونو د تنظیمولو په حال کې اوسئ.

مدیران په خپله پارونه سره د کارکوونکو له انګېرنو څخه استفاده کوي. مدیریت په دې مانا نه دی چې څوک یاستی بلکه په دې مانا دی چې څه کوئ.

«که له خپل ځان سره رښتیني و اوسئ، هغه وخت لکه څنگه چې ورځ خامخا د شپې له تېرېدو نه وروسته راڅرگندېږي، له نورو سره به هم رښتیني و اوسئ.»

رښتینولي د یوه مدیر تر ټولو ارزښتناکه او د درنښت وړ ځانگړتیا ده. تل په خپلو خبرو عمل وکړی. د ځواکمن شخصیت نښه له شوره د لومړیو ډکو انګېرنو د ټیټېدلو نه وروسته په پراخه اراده سره د موخې په لوري د خوځښت ادامه ده.

تل له خپل ځانه وپوښئ: «که په سازمان کې ټول زما په شان کار وکړي د سازمان عاقبت په څنگه شي؟» عمل سالاري د یوه پیاوړي مدیر نښه ده.

د یوه ښه جنرال تر قوماندې لاندې به هېڅ بد سر تېری شتون ونلري. مدیر هغه څوک دی چې کولای شي مطلوبې پایلې تر لاسه کړي او رهبر هغه څوک دی چې د راتلونکي د وړاندوینې ځواک لري.

د یوه رهبر دنده د نظر په وړ کار کې د اجرا د ښه عمل تضمین دی. د یوه مدیر په سرلیک ستاسو دنده دا ده چې د شرایطو او موقعیتونو جوړوونکي و اوسئ نه له هغوی څخه جوړ شوي.

اراده وکړی چې تل د بدلونونو راوستونکي و اوسئ نه د بدلونونو قرباني شوي. «که ستاسو له سازمان نه بهر د بدلونونو د میزان کچه د سازمان د کورنۍ ودې له کچې څخه ډېره وي په دې صورت کې د سازمان سقوط حتمي دی.»

د دې لپاره چې پېرودونکو ته د محصولاتو او خدمتونو د تحویل لړۍ گړندی کړی څه باید وکړی؟ د سازمان د هغو کارونو یا کړنو برخه چې نور سازمانونه یا شرکتونه کولای شي له تاسو څخه یې ښه ترسره کړي هغوی ته یې پرېږدی.

د بېلابېلو کارکوونکو او بېلابېلو ځایونو د مدیریت لپاره د مدیریت د بېلابېلو تگلارو استفادې ته اړتیا لرو. بې تجربې کارکوونکو ته قاطع او روښانه دستورونه ورکړی او څرگندې او ښکاره لارښوونې ورته وکړی. د دې لپاره چې عالي کارکوونکي او اجرا کوونکي ولری، تل هغوی ته زده کړې ورکړی او هغوی ته لارښوونه وکړی.

د پېچلو کارونو د ترسره کولو لپاره نور تشویق کړی ترڅو په خپلو لارښوونو او مشارکت سره ستاسو مرسته وکړي. د هر کار مسؤلیت یوازې هغه چاته وسپاری چې ثابتې کړې یې ده کولای شي هغه کار ترسره کړي.

فکر کولو او د کارونو څېړلو ته وخت ورکړی. ژور فکر د مدیرانو له ارزښتناکو ځانگړتیاوو څخه گڼل کېږي. له مخکې تگ او ودې څخه مه وېرېږی. مزي باید کش کړی، نه شی کولای ټپله یې کړی.

هر چېرته چې اوس یاستی او هره دنده چې لری، تاسو خپله د هغه مسؤل یاستی او دلیل یې ستاسو خپلې ټاکنې او پرېکړې دي.

د خپلو غوره سیالانو د اجرا عمل د خپلي اجرا د عمل معیار وگرځوئ. په دې فکر وکړئ چې بل څنگه کولای شئ ورڅخه بې وگټئ.

مدیران هېڅکله له خپل اوسني حالت څخه خوښ نه دي او تل هڅه کوي غوره شي. بریالیتوب کېدای شي د ځان د خوښی لامل شي او دا د بریالیتوب تر ټولو ستر دښمن دی. د چټکو بدلونونو په دوره کې چوپټیا تر ټولو خطرناک څیز ده. ستاسو باندینی نړۍ ستاسو د نننۍ نړۍ انعکاس ده. که د خپل فکر لاره بدله کړئ ژوند مو بدلېږي. له حقیقت سره که هر څه زیات شي له هغه څخه کمېږي.

په ډېری وختونو کې د کمزوری ټکي په واقعیت کې د داسې ځواک ټکي دي چې له هغه څخه ناسمه استفاده شوي ده. که وگړي لازم کارونه نه لري شاید د دې ښوونکي وي چې باید بل کار ورته وسپارل شي. که په خپله اداره کې باهوښه وگړي لري چې ځانگړی تخصص ولري یو نوی پست ورته رامنځ ته کړئ. له راحت طلبی څخه چې د کمزوري مدیریت لامل کېږي ځان لرې وساتئ. تل هڅه وکړئ چې خپل نورمونه پورته یوسئ.

په ورځ سره د مالوماتو د ترلاسه کولو او د کارکوونکو د نظرونو له څرگندېدو څخه د باخبره کېدو لپاره په اداره کې وگرځئ.

تل چمتو اوسئ ترڅو د اړتیا په وخت کې د کارکوونکو د دندو شرحې ته بدلون ورکړئ او یا آن که اړینه وي وگړي بدل کړئ.

په بله کې ستاسو موقعیت دا دی چې ستاسو ټول کارکوونکي په ټول وجود سره هڅه وکړي چې د اجرا عالي عمل ولري.

یوازې د یوه نه مسؤلیت منونکي کارکوونکي شتون بسیا دی چې په سازمان کې د ستونزو اصلي سرچینه شي. د «بې ورځې آسمان» تفکر تمرین کړئ. داسې انځور ولرئ چې هېڅ کار تاسو ته نا ممکن نه دی. په دې صورت کې کوم کار ته مایل یاستئ چې په بله طریقه یې ترسره کړئ.

په معکوس ډول یا له لاندې تر پایه د کار د اړونې او سپارنې په مقابل کې مقاومت وکړئ. مه پرېږدئ د هغه کار ترسره کول چې نورو ته مو سپارلي بېرته یې تاسو راوگرځوئ.

مدیران له هیلو ډک سپارښتونکي دي. دوی په کولې توگه په دې ټکي ټینگار کوي چې کار باید په سمه توگه ترسره شي.

خپله اصلي او قطعي موخه په ژوند کې ځانگړي کړئ او وروسته مو ټولې خپلې کړنې د هماغه موخې په بنسټ اداره او تنظیم کړئ.

مدیران د ژوند په هر پړاو کې د خپلو ټولو کړنو بشپړ مسؤلیت په خپله غاړه اخلي. «هېڅ کله گپه اوشکایت مه کوئ. هېڅ کله هڅه مه کوئ خپل کارونه جوت کړئ. تمرین وکړئ چې تل د کارکوونکو لارښود او سلاکار و اوسي. هغوی ته تل په خپلو کارونو کې د پرمختگ لپاره لارښوونه وکړئ.

په هر کار کې چې کوئ یې داسې عمل وکړئ چې د نورو بېلگه وگرځي. تل فکر وکړئ چې نور ستاسو د کارونو شاهدان دي.

کارکوونکو ته د نوو زده کړو د ورکولو لپاره لگښت وکړئ ترڅو وده وکړي او د اجرا عمل یې غوره شي. سازمان، رئیس او کارکوونکو ته وفاداري د یوه بریالي مدیر تر ټولو ارزښتناکه ځانگړتیا گڼل کېږي. هغه وگړي چې لوړ د اجرا عمل لري له خپل رئیس سره د لوړو اړیکو درلودلو ته ډېر ارزښت ورکوي. مخکې له دې نه چې کوم کار پیل کړئ تر هر څه مخکې د هغه کار اړوند کړنې اولویت بندي کړئ. په کارځای کې کاري چاپېریال رامنځ ته کړئ چې ټول په رښتینولۍ او شرافت سره عمل وکړي او وکولای شي په راحتی سره خبرې وکړي. رښتینولې د شرافت واقعي نښه ده.

د هرې کلیدي او مهمې حوزې لپاره یو وگړی مسؤل وټاکئ. ستاسو د جامو اغوستلو لاره باید له تاسې سره د بریاوو په تر لاسه کولو مرسته وکړي. ستاسې ظاهر ډېر مهم دی. خلک ستاسو په ظاهر باندې ستاسو په اړه قضاوت کوي.

«د بل انتخاب له منځه وړلو» بنسټ تل په یاد ولرئ، د یوه کار ترسره کول یعنې د یوه بل کار نه ترسره کول. د مهمو کارونو اولویت بندي د غیر ضروري کارونو د مشخص کولو په معنی هم دی. کوم کارونه لږ مهم دي؟ د کارونو د اولویت بندي لپاره بنسټیز معیار دا دی چې وگورئ هر اړوند مهاله کار کومې ځواکمني پایلې له ځان سره لري.

د خپل ژوند د هرې حوزې لپاره ځانگړي او روښانه موخې وپېژنئ او ویې لیکئ.

د پاڼو شمیره: له ۶ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
 د لیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

که پوه نه شئ چې چیرته روان یاستی، هره لار مو له ځان سره بیایي. د خپل بریالیتوب مهم عوامل مشخص کړی، هماغه کارونه چې مجبور یاستی خامخا یې ترسره کړی ترڅو بریا لاسته راوړی.

هغه کار چې خوببېرې مو ترسره یې کړی او په ښه توګه د ترسره کولو په موخه یې ځان ژمن کړی. د یوه سازمان تر ټولو ارزښتناکه پانګه دا ده چې د خپلو پېرودونکو په منځ کې په کومو ځانګړتیاوو مشهوره دي. کله چې سوبتیا نلری پېرودونکي ستاسو په اړه څه ډول فکر او خبرې کوي؟ د خلکو زغمل او لاسوهنه یو واقعیت دی. هر کار چې ترسره کوئ په یو ډول د نورو زغم او ادراک تر اغېزې لاندې راولی.

یوازې د هغو کارونو مسؤلیت قبول کړی چې په ښه توګه یې ترسره کولای شئ. د اجرا متوسط عمل بدله نه لري. شونې ده چې د مدیرانو پر پکړې تل سمې نه وي خو تل خپلې پر پکړې سموي. د خپلو موخو په اړه تل کوټلي اوسئ خو هغوی ته د رسېدلو د لارو په اړه انعطاف منونکي اوسئ. خپلې ذاتي وړتیاوې او پنځونې پراخه کړی. د کارونو د ترسره کولو لپاره تل د هوسا او چټکو لارو په لټه کې شئ. تل د نوبت په لټه کې اوسئ ځکه په هماغه شېبه کې چې اند په کار واچوئ، نور زور شوی دی. په وګرې پورې تړلې وړتیاوې او مهارتونه ځانګړي کړی. تر نن ورځې پورې مو کومو وړتیاوو په خپل بریالیتوب کې تر ټولو ډېره اغېزه درلودلې ده. تل فکر وکړی چې د ځان لپاره کار کوئ. د سازمان په اړه مو کړه وړه په داسې توګه وي چې ګني تاسو یې مالک یاستی.

بريالي مدیران په پیل کې خپلو اړتیاوو ته پام نه اروي، ځکه د شرایطو هغو اړتیاوو ته چې دوی په کې پام اروي. په مېرانه عمل وکړی. و به وینئ داسې مرستې تر لاسه کړی چې هیله مو یې نه درلوده. په وېره باندې د بري لپاره تل داسې عمل وکړی چې ګني ما ته درته ناشوني ده او همداسې به هم وشي. بريالي مدیران د دې لپاره چې نوو کارکوونکو ته د کار ښوونه وکړي چې څنګه خپل کار په ښه توګه ترسره کړي وخت لګوي.

مدیران تاسو ته دا وړتیا درکوي چې د کارونو له ترسره کولو څخه د کارونو کنټرولولو ته ورسېږی. کاري مدیران د نورو له اندونو څخه هرکلی کوي او ځان سموي. په پیل کې تجسم وکړی چې د هېڅ ډول کار د ترسره کولو لپاره محدودیت نه لری. اوس له «راتلونکي څخه ګرځېدل» تفکر تمرین کړی: فکر وکړی چې اوس پنځه کاله وروسته دی او له هغه ځایه راتلونکي ته وګورئ. که پوهېدلای چې په کار کې هېڅ ماته نشته، په سر کې مو کومو خیالونو ته وده ورکوله. د کاغذ پر مخ فکر وکړی هره دقیقه چې یوازې پلانګذاري کړی لامل کېږي چې د کار د ترسره کولو په وخت کې لس دقیقې سپما کړی.

عادت مو وګرځوی چې په بشپړ ځواک سره کار وکړی. تل ځان ته ووايي: «کار ته ځم». تل دا تیاری ولری چې قبوله کړی شونې ده تېروتنه مو کړې وي. «مېرانه واقعاً تر ټولو بنسټیز فضیلت دی. ځکه چې بېلابېل فضیلتونه په هغه پورې تړلي دي.» د نویو ځمکو د کشفولو لپاره باید پر پکړه وکړی چې د سپند له غاړې لرې لار شئ. د ښې رهبرۍ لپاره واقعي آزمینیت د کړکېچ په وخت کې ستاسو د اجرا د عمل څرنګوالی دی. د ستونزو د حل او سمو پر پکړو لپاره ستاسو د وړتیاوو کچه د مدیر په سرلیک ستاسو د وړتیاوو معیار دی. مدیران له وېرو او ستونزو سره د مخکېدو په وخت کې تل آرام او وینه یې سړه وي او خپل ځان ته پاملرنه له لاسه نه ورکوي.

د شرایطو د شننې او څېړنې لپاره تل له ځانه وپوښئ: «تر ټولو بده پېښه چې شونې ده رامنځ ته شي کومه ده؟» وروسته هر کار چې اړین دی ترسره یې کړی ترڅو ډاډ تر لاسه کړی چې دا پېښه به رامنځ ته نه شي. هر څه ګڼل کېږي! هر څه که ګټور وي یا ځورناک، یا ګټه لرونکي وي یا لګښت لرونکي. هېڅ شی خنثی نه دی. د مېراني لومړنۍ ځانګړتیا له دې پرته چې د بریالیتوب هېڅ ضمانت شتون ولري د کار لپاره د ارادې د ځواک لرل دي. د مېراني دا ځانګړتیا له دې پرته چې بریالیتوب ته هیله وي کار ته ادامه ورکول هم دي. راتلونکي د هغه چا ده چې خطر ته ځان ورکوي، نه د هوسا غوښتونکو وګړو. د دې لپاره چې اتیا په سلو کې خپل وخت په تېرو ستونزو باندې په تمرکز ولګوی، د راتلونکي لپاره یې د موقعیتونو په رامنځ ته کولو ولګوی.

اصلي موخو ته د نږدې کېدو لپاره هره ورځ یو ګام وړاندې واخلي. «هغه کار ترسره کړی چې له پایلې څخه یې وېرېږی. و به ویني چې د ډار مړینه حتمي ده.» ټول ډارېږي. رهبر هغه څوک دی چې په وېره بری مومي او هغه کار چې اړین دی ترسره کوي یې.

د پاڼو شمېره: له ۷ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبلي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de : دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خبر و لولئ

د دې لپاره چې وکولای شي په نورو کې انگیزه رامنځ ته کړي ترڅو د اجرا عمل یې غوره شي، تل داسې کار وکړي چې مهم او ارزښتناک یې انگېري.

بريالی مدیر هغه څوک دی چې داسې چاپېریال رامنځ ته کړي چې ټول کارکوونکي په کې د خپل ځان په اړه ډېره بڼه انگېرله ولري.

په پرلپسې توګه له کارکوونکو سره د فکرونو د پراخولو تمرین وکړي. یعنې پرېږدي هر څوک چې هر اند په زړه کې لري په آزاده توګه یې بیان کړي. په دې کار سره هغوی تشویقوي چې تل د خپل کار په اړه پنځوونکي فکر ولري.

د ځواک او نفوذ لرل له نورو سره د مرستې کولو او یا هغوی ته د زیان رسولو له وړتیا څخه رامنځ ته کېږي. هر څومره ډېر چې کولای شئ له دې پرته چې د کومې بدلې په تمه اوسئ له نورو سره مرسته وکړي، ډېره بدله ان له هغو ځایونو څخه چې تمه یې نه لري، ترلاسه به یې کړي.

د ذهن آرامي له خپلو سترو موخو څخه وټاکي او پر بنسټ یې د خپل ژوند لپاره پلان جوړ کړي. د خپل ژوند مهمو وګړو ته ځانګړي وختونه وټاکي او مه پرېږدي کوم شی یا کوم څوک د دې وختونو خنډ شي. تل په یاد ولري چې په کور کې د وخت کمیت او په کاري چاپېریال کې د وخت کیفیت ارزښت لري. په هغو حالاتو کې چې پرېکړې ته اړتیا نه وي، پرېکړه مه کوي. که اړینه نه وي چې په هغه اړه پرېکړه وکړي، اړینه ده چې پرېکړه ونه کړي.

د درک د ځواک د پیاوړتیا او نورو باندې په نفس د ډاډ لپاره هغوی اړ کړي چې خپله د خپل ځان په اړه فکر وکړي او په خپله پرېکړه وکړي.

«خپل برخليک په خپل لاس کې ونیسي، که نه وي نور څوک به دا کار وکړي.»

هر وخت یو ځل په فکر کې لار شئ: د کاغذ پر مخ یې ولیکي «زما موخې څه دي؟» او په مقابل کې یې شل ځوابونه ولیکي.

ټولې ستراتیجیکي پلان جوړونې په پایله کې د پېرودونکو د جلب لپاره پلان جوړونې دي. د یوه بڼه مدیر له نښو څخه یوه د هغه شديده پایله اخیستنه ده.

د دغو دوو پوښتنو سره خپله تېره تکرار کړي: «کوم کار می سم ترسره کړی دی؟» او «کوم کار می باید په بله توګه ترسره کړی وای؟»

د «ورتیاو د اندازې» بنسټ وایي: هیڅ وخت د ټولو کارونو د ترسره کولو لپاره بسیا وخت شتون نه لري، خو تل د مهمو کارونو د ترسره کولو لپاره بسیا وخت شته دی.

هر کار چې ترسره کوي په واقعیت کې د مهمو او کم ارزښته کارونو تر منځ ټاکنه ده. سمه ټاکنه وکړي. بې کفایته کارکوونکي ستاسو اعتبار کمزوری او راتلونکي مو تباه کوي.

ګوښه کول د یوه مدیر له کلیدي رولونو څخه ګڼل کېږي. هغه مدیر چې یو بې کفایته کارکوونکي له ځان سره ساتي او اجازه ورکوي چې خپل کار ته ادامه ورکړي په واقعیت کې پخپله بې لیاخته دی.

«که د خپل کار په اړه شور او شوق ونه لري، په شور او شوق به تاسو ګوښه کړي.»

تل دې ته چمتو اوسئ چې قبوله کړئ لایق وګړي مو ګومارلي دي: ۳۳ سلنه کارکوونکي د اضافه کاري په ساعتونو کې ګټور کار نه ترسره کوي.

بريالی مدیر کلک او ثابت دی او په ورته وخت کې کله چې کوم کارکوونکي اړین صلاحیت نه لري، عادلانه او کونټرول پرېکړه کوي.

د ژوند تر دې شپږو پورې ستاسو کومې ځانګړتیا ډېر بريالیتوب ستاسو په برخه کړی دی؟ دا ځانګړتیا وپېژنی او له هغې څخه ډېره استفاده وکړي.

بریا لټونکي مدیر ټول سازمان ټاکي. د مدیر روحیه د سازمان ټولو وګړو ته لېږدول کېږي. مشران تل نوبتګر، کارپنځوونکي اود راتلونکي لپاره د لیدلوري لرونکي دي او نورو ته د کار په سپارلو ټینګار کوي.

اغېزناک مدیران ستراتیجیک تفکر لري. هغوی ټول کتونکي دي او کولای شي هر شی پورته وګوري. مدیران له مخکې هر څه اټکل کوي او مخکې له دې چې پرېکړه عملي کړي، ټول اړخونه یې په پام کې نیسي. د یوه بريالي مدیر ټول فکر او ذکر پېرودونکي ته د ډېرو خدمتونو وړاندې کولو ته دی.

بريالی مدیر هېڅکله د ماتې له وینې څخه استفاده نه کوي. ماتې د بريالي مدیرانو لپاره پوهنيزې تجربې دي. «لنډمهاله ماته په واقعیت کې موقعیت دی د دې لپاره چې په هوبنډارانه توګه بیا پیل وکړو.»

راتلونکي په سیالانو پورې تړلي ده. بڼه و اوسئ، غوره شئ، تر ټولو غوره و اوسئ. انځور کړئ که سازمان ماتې خوړلي وای او سر او لاس شوی وای او غوښتي مو وای چې بیا له سره پیل وکړي، کوم کارونه مو په بل ډول ترسره کول؟

د پاڼو شمېره: له ۸ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبلي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلپکنې د لیکنيزې بڼې پاڼو د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خبر و لولئ

ستاسو آزادي ستاسو د ټاکنو په اندازه او همدارنگه بېلابېلې لارې دي چې د هرې کړنې لپاره مو پلان کړي دي. پر خپلې اوسنۍ لارې سربېره، کومې نورې ټاکنې لري؟ د شرایطو د بدلون په مقابل کې سمدلاسه غبرگون وښيي. هر کله چې نوي مالومات تر لاسه کوي، له سره پلان جوړونه وکړي.

په هر عمل باندې له لاس وهلو نه مخکې لومړی ښه فکر وکړي او وروسته چټک او قاطع عمل وکړي. «که کار د ترسره کولو ارزښت ولري، باید ترسره شي. آن که لومړی ځل زموږ د اجرا عمل غوره هم نه وي.» هر هغه کار چې د ترسره کولو ارزښت ولري لږ تر لږه د دې ارزښت لري چې په پیل کې کمزوری ترسره شي ان ډېر وخت د دې ارزښت لري چې څو ځله کمزوری ترسره شي ترڅو چې بالاخره په هغه باندې تسلط پیدا کړو. کله چې په کوم کار کې بوخت یاستی، ټول تمرکز مو په هغه کار واچوي! وخت له لاسه مه ورکوي او د نورو لپاره ځان بېلگه کړي.

د سترو بریالیتوبونو کبلي معمولاً سرعت، نوښت او تمرکز دی. دا په سوداګرۍ کې هم عمل کوي. ستاسو د عمل آزادي یوازې ستاسو د ټاکنو په تعداد پورې تړلي ده. خپلې تګلارې تل پراخه کړي او وده ورکړي. د ټولو سوداګریزو بریالیتوبونو بنسټ په سیالی کې د امتیاز لرل دي. تاسو له خپلو سیالانو سره په سیالی کې څه امتیاز لري او څه امتیاز باید ولري؟ آیا کولای شې هغه تر لاسه کړي؟ په کارکوونکو کې د ډېرې انگېزې د رامنځ ته کولو لپاره، په ټولیز ډول هغوی ته د هغوی د ځواک او په یوازېتوب کې د کمزورۍ ټکي وښيي.

ژوند تل ستونزې او کرکېچ لري. د ساده ستونزو او اړول تاسو ته دا وړتیا درکوي چې پېچلي او سختې ستونزې هم اوارې کړي.

که انسان له راتلونکې څخه هېڅ انځور ونه لري، خامخا ماته خوري. ستاسو انځور له راتلونکې او ستاسو له سازمان څخه څه دی؟

«هر هغه څه چې ذهن وکولای شي ور باندې پوه شي او باور پرې وکړي، تر لاسه کېدونکی دی.» هغه محدودیتونه چې تاسو یې خپلو موخو ته د رسېدو لپاره لري یوازې او یوازې هماغه دي چې تاسو په خپل ذهن او خیالي ځواک کې رامنځ ته کړي دي.

ستاسو ژوند هغه وخت غوره کېږي چې تاسو غوره شئ. ستاسو کارکوونکي هغه وخت غوره کېږي چې تاسو غوره مدیر شئ. په خپل ځان کار وکړي.

پای